

عنوان مقاله:

بررسی مقابله ای حرکت پرسشواژه در زبان فارسی و ترکی

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی آموزش زبان انگلیسی، ادبیات و مترجمی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسندگان:

رضوان متولیان نائینی - عضو هیئت علمی گروه زبانشناسی همگانی دانشگاه اصفهان

سمیه شهبازی - دانشجوی کارشناسی ارشد زبانشناسی همگانی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

در این تحقیق تفاوت ها و شباهت های عملکرد حرکت پرسشواژه در دو زبان فارسی و ترکی مورد بحث قرار می گیرد. هر دو زبان فارسی و ترکی به عنوان زبان های ضمیرانداز ثابت شناخته می شوند که عموماً تابع ویژگی های مشترک هستند از جمله الف. وجود فاعل تهی ارجاعی در بندهای خودایستا ب. تصریف غنی فعل ج. وارونگی آزاد فاعل و فعل د. عدم حضور فیلتر متمم نما- رد (به عبارت دیگر امکان خروج فاعل از بند درونه تحت حرکت پرسشواژی علیرغم حضور متمم نما). در واقع زبان های ضمیرانداز در این چهار مشخصه با زبان های غیر ضمیرانداز مانند انگلیسی در تقابلند. به طور کلی می توان زبانهای دنیا (چه ضمیر انداز و چه غیر ضمیر انداز) را براساس شیوه پرسشی سازی به دو گروه عمده تقسیم بندی کرد: 1. حرکت آشکار پرسشواژه به جایگاه حوزه ای 2. پرسشواژه در جای خود. به عقیده اکثر زبانشناسان دو زبان فارسی و ترکی از هر دو شیوه پرسشی سازی استفاده می کنند. با وجود این که این دو زبان علاوه بر ویژگی های ضمیر اندازی در داشتن پرسشواژه در جای خود به یکدیگر شباهت دارند، در مورد حرکت پرسشواژه متفاوت عمل می کنند. در نظریه حاکمیت و مرجع گزینی محل فرود پرسشواژه در همه جملات پرسشی حاصل حرکت پرسشواژه، یک جایگاه ثابت نحوی یعنی جایگاه شاخص گروه متمم ناماست. لذا جایگاه پرسشواژه برای این جملات پرسشی قابل پیش بینی است. ولی در زبان فارسی محل فرود پرسشواژه بستگی به ملاحظات بافتی و کاربرد شناختی دارد. به عبارت دیگر پرسشواژه در زبان فارسی به سمت شاخص گروه تاکید حرکت می کند. در حالیکه در ترکی شاخص گروه زمان جایگاه فرود پرسشواژه است. نتیجه آن که حرکت پرسشواژه در زبان فارسی مانند انگلیسی از جایگاه موضوعی به جایگاهی غیر موضوعی است. اما در ترکی این حرکت از نوع موضوعی است و پرسشواژه پس از حرکت حالت خود را دریافت می کند. حرکت پرسشواژه در زبان فارسی محدودیتهایی دارد از جمله محدودیت گروه اسمی پیچیده، محدودیت جمله فاعلی، محدودیت جزیره پرسشی و محدودیت جزیره ادات. در زبان فارسی در صورت حرکت پرسشواژه و خروج از جزایر فوق جمله حاصل غیر دستوری خواهد بود. در مقابل زبان ترکی تنها در مورد ادات دارای محدودیتهای گروه اسمی پیچیده، جمله فاعلی، جزیره پرسشی است و در مورد پرسشواژه متممی خروج از جزیره، جمله ترکی را غیر دستوری نمی سازد (اوتسوی، 2005، گورگولو، 2006).

کلمات کلیدی:

حرکت پرسشواژه، پرسشواژه در جای خود، زبان فارسی، زبان ترکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/221903>

